

ingyenes volt, de az iskolaköteles korban levőknek csak 78%-a jár tényleg iskolába. Főoka ennek az, hogy a fennálló 3614 épület közül 1537 teljesen hasznavehetetlen. Az új törvényjavaslat a községek feladatává teszi az iskolák fenntartását, de szükség esetére évi államsegélyt helyez kiltásba. Azonfelül segíteni fog az állapotokon az a 300,000 frankos hitel, amelyet iskolaépületekre szavazott meg a parlament.

Az elemi oktatás ezentúl is világi marad. A vezető gondolat az, hogy az elemi oktatást csaknem teljesen függetleníteni kell a központi vezetéstől. A fenntartó hatóság a legilletékesebb az iskola sikeres működésének ellenőrzésére, az ismeri legjobban a szükségleteket és kielégítésükre vezető utakat.

Még nagyobb változás éri a középfokú oktatást. A három éves tanfolyamú progimnáziumra, mint egységes alapra támaszkodik az öt éves tanfolyamú gimnázium, amelynek három típusa lesz: 1. latinnal és göröggel, 2. csak latinnal, 3. klasszikus nyelvek nélkül. A progimnáziumok eddig 3, 4, 5 sőt 6 évfolyamúak is voltak, most csak három évfolyamúak lesznek.

A progimnáziumok és gimnáziumok tanáraitól eddig egyenlő képesítést kívántak, fizetésük is ugyanaz volt. Ezentúl a progimnáziumokban kisebb lesz a fizetés, de alacsonyabb képesítéssel is megelégszenek. Ezért az «olcsó vásár»-ért sok támadásban volt a miniszternek része.

A szolgálati éveket a szakvizsgától számítják; a kezdőfizetés 3000 frank, az ötödéves korpótlék 480 fr., ezenfelül öt évenként előléptetésben van részük a tanároknak. A tanítók fizetése 1440—2400 fr., a progimnáziumok tanáraié 1920—3000 fr.

A törvényjavaslat, amely változatlan elfogadásra számíthat, fontos intézkedéseket tartalmaz még a szófiai rajziskolára, a nemzeti könyvtárra és a szófiai múzeumokra nézve is. K—n.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern. Herausgegeben von *J. Ruska*. Leipzig, 1909. 51. Jahrgang.

Harmadik füzet: (március): *Dr. Heinrich Leo*, Teremthet-e az iskola személyiséget? — *Dr. Richard Berndt*, A latin és görög klasszikusok olvasása és a humanisztikus gimnázium jellege. — *Dr. Max Nath*, A paedagógiai seminarium. — *Dr. Julius Ruska*, A matematika és a természettudományok tanárjelöltjeinek tudományos képzése. — Szemle. — Irodalom.

Pädagogische Studien. Herausgegeben von *M. Schilling*. Dresden-Blasewitz, 1909. XXX. Jahrgang.

Második füzet: *Leonhard Schretzenmayr*: A gyermekjáték lélektanához. — *H. Hoffmann*, A művelés (Bildung) fogalma és az iskola. — *N. Roestel*, Hogyan törekedjék az oktatás a kultúrgeographiai anyag oki összefüggésének a feldolgozására? — *D. Hieronymus*, A sokosztályú iskola, előnyei és hátrányai és az iskolaszervezés egyéb kérdései. — Kisebb közlemények: *I. K. Wittig*, Herbart viszonya a munkaoktatáshoz. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. Herausgegeben von *O. Flügel*, *K. Just* und *W. Rein*, Langensalza, 1908—9. XVI. Jahrgang.

Hatodik füzet (március): *Max Schultz*, Gustav Theodor Fechner tanítása a túlvilági életről. — *Marx Lobsien*, Az egyes tantárgyak kedveltsége (folytatás). — Közlemények: *Th. Wiget*, A londoni erkölcsnevelési kongresszus és a vele összefüggő irodalmi jelenségek (befejező közlemény). — *Dr. St. Schindeler*, Paedagogiai reformjavaslatok a XIII. században. — *Hans Zimmermann*, Herbart és Leipzig. — *Marx Lobsien*, Az időjárás és a munkánk, Comenius Társaság. — *Münch*, Kraeger Prof. Dr. H., — Iskolareform-szövetség. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für Kinderforschung, mit besonderer Berücksichtigung der pädagogischen Pathologie. Herausgegeben von *J. Trüper* u. *Chr. Ufer*, Langensalza, u. Wien, 1908—9. XIV. Jahrgang.

Hatodik füzet (március): *Trüper*, «Adalék»-aink, mint gyermektanulmányi és gyógypaedagogiai encyklopaedia. — *Martin Buchner*, A kedélymozgalmak fejlődése a gyermek első évében. — Közlemények: *K. Weiss*, A Colandar-esethez. — *Kirmsse*, Megemlékezés I. Moldenhawerről. — *Hermann Ebbinghaus* †. — Irodalom.

*

Archiv für die gesamte Psychologie. Herausgegeben von *E. Meumann* und *W. Wirth*. XIV. Band Leipzig, 1909.

Első és második füzet: *G. Störing*, Kísérleti és psychopathologikus vizsgálatok az érvényesség tudatára vonatkozólag. — *Karl Beckmann*, Az akarat Descartesnál. Lélektani vizsgálat. — *Moritz Schlick*, Az aesthetika alapproblémája fejlődéstörténeti megvilágításban. — *L. Truschel*, A vakok úgynevezett hatodik érzékének kérdése. (A vizsgálatok mai állása.) — *H. Deuchler*, Tudósítás a Heidelbergában 1908 augusztus 31-től szeptember 5-ig tartott harmadik nemzetközi filozófiai kongresszusról. — Ismertetések.

*

Die Deutsche Schule. Monatsschrift. Herausgegeben im Auftrage des Deutschen Lehrervereins von *Robert Rissmann*. Leipzig u. Berlin, 1909. XIII. Jahrgang.

Harmadik füzet (március): *Dr. Georg Kerschensteiner*, A falusi iskolák ügyének célszerű alakításáról. — *Dr. Th. Wiget*, A vallásoktatás

a londoni erkölcsnevelésügyi kongresszuson. — *Grosser*, A kérdés a tanításban. — *Karl Beier*, A psychogenetikus elv a *Fr. H. Chr. Schwarz* paedagogiájában. — Közlemények és utalások: A bajor «előmozdítók». — Paedagogiai energetika. — Tudomány-e a paedagógia? — «A munkaiskola atyja». — A reformmozgalomból. — Irodalom.

*

Neue Bahnen. Zeitschrift für Erziehung und Unterricht. Herausgeber: *E. Hiemann, F. Lindemann, R. Schulze*, Leipzig, 1908—9. XX. Jahrgang. Hatodik füzet (március): *H. Scharrelmann*, A vajvirág. — *Georg Büttner*, Reformtörekvések és kisegítőiskola. — *Kurt Kellner*, Gyakorlat és elmélet. — *Friedrich Schulze*, A történeti forrás az iskolában. — *G. Erfurth*, A bibliatörténeti befejezéshez. — Szemle. — Könyvismertetések.

*

Der Säemann. Monatsschrift für Pädagogische Reform. Herausgegeben von der Hamburger Lehrervereinigung für die Pflege der künstlerischen Bildung Schriftleiter. *Car. Göltze*, Leipzig, 1909. V. Jahrgang.

Harmadik füzet (március): *Dr. Gertrud Bäumer*, A poroszországi leányiskolai reform megvalósításának feltételei. — *Dr. P. Oldendorff*, Rudolf Eucken szellemi munkássága. — *Prof. Max Liebermann*, Bismarck Ottó képmása Franz Krüger-től — *Paula Dehmel*, Singine történetei. — *K. Jahrmarkt*, Versmérték a népiskolában. — *Prof. Dr. Hans Coräsen*, A gyermektanulmány bevezetéséhez. III. — Rövid közlemények. — Szemle. — Könyvek és lapok.

*

Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis der höheren Lehranstalten. Herausgegeben von Prof. J. Dr. *W. Fries* und Prof. *Dr. Rud. Menge*. Halle, 1909. (Évenként négy füzetben.)

Második füzet: *Wilhelm Fries*, A tanárjelöltek gyakorlati képzésének új rendje Poroszországban (második közlemény). — *Dr. Ph. Wegener*, Közlemények a greifswaldi paedagogiai seminariumból. — *Dr. Alfred Rausch*, A philosophia elemei. — *Dr. Otto Conrad*, A lélek lényegéről. — *Dr. Bappert*, A görög és keleti történet megvilágítása az obersekundában középkori és újkori állapotok és események segítségével. — *Schröber*, A kép a francia tanítás kezdetén. — *Dr. Milthaler*, A felsőfok matematikzi tanítványaga. — Ismertetések.

*

Monatsschrift für höhere Schulen. Herausgegeben von *Dr. R. Köpke* und *Dr. A. Matthias*, Berlin, 1909. VIII. Jahrgang.

Harmadik és negyedik füzet: *O. Gerhardt*, A tanulók öngyilkosságáról. — *Dr. C. Hölk*, Harnack javaslataihoz a történettanításnak a gimnázium felső fokozatán való berendezéséről. — *Dr. W. Meier*, Nevelés az állampolgárságra. — *P. Johannesson*, Tanulók műhelye. — *H. Wickenhagen*, Torna, játék, evezés. — Programm értekezések: *Marx Nath*, Tan-

tervekről és iskolai reformokról VII. — *Dr. Friedrich Marcks*, Történelem. — Könyvszemle. — Vegyes. — Nyilttér.

*

Neue Jahrbücher für das Klassische Altertum, Geschichte und Deutsche Literatur, und für Pädagogik. Herausgegeben von *Johannes Ibergund Bernhard Gerth*. Leipzig, 1909. Zweite Abtheilung. XII. Jahrgang.

Harmadik füzet (március): *Wilhelm Knögel*, Az ókor története és a jelen. — *Dr. August Döring*, Schiller. «Taucher»-jének egykorú mása. — *Dr. Georg Ellinger*, Jakob Micyllus és Joachim Camerarius — *Dr. Eduard Martinak*, Friedrich Aly jelentéséhez az osztrák középiskolai tanácskozásról. — Szemle és közlemények.

*

Das humanistische Gymnasium. Organ des Gymnasialvereins. Herausgegeben von *Dr. Oskar Jäger* und *Dr. Gustav Uhlig*. Heidelberg, 1909. XX. Jahrgang. (Évenként hat füzet.)

Első füzet: *O. Jäger*, Az 1905. évi Schiller-ünnep kiegészítése. — *P. Cauver*, Latin és francia és hatásuk az oktatás kezdetén. — A «Vereinigung von Freunden des humanistischen Gymnasiums» ötödik évi közgyűléséről, Berlinben. — *F. Friedensburg*, A humanizmus mint világfelfogás. — *W. Windelband*, Művelődési rétegek és a műveltség egysége. — *U.*, A humanistikus gimnázium új veszedelme. — *E. Grünvald*, A kötelesség fogalma és az iskola. — *G. Uhlig*, A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban tartott középiskolai tanácskozáshoz I. A porosz gimnáziumok érettségi vizsgálati szabályzatának változtatásáról szóló hírhez. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für das Gymnasialwesen. Herausgegeben von *H. J. Müller*. Berlin, 1909. LXIII. Jahrgang.

Február-március: *E. Höltermann*, Platon vitakozásmódja Menon Euthydemos és Menexenos c. dialogusaiban. — *Dr. M. Wohlrab*, Sophokles Antigonejének alapeszméje. — Irodalmi értesítő. — *Laudien*, Értesítés az első sziléziai tudományos szünidei tanfolyamról (befejező közlemény).

*

Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. Verantwortliche Redakteure: *J. Huemer*, *E. Haule*, *H. von Arnim*. Wien, 1909. LX. Jahrgang.

Második füzet (február): *Dr. Josef Stalzer*, A reichenauai gloszákhöz. — Irodalmi ismertetések. — *H. Commenda*, Az új tantervek és a középiskolai oktatás kifejlesztése, különösen a geographia és a geogrosztika szempontjából (második közlemény). — *Dr. Johann Bezjak*, Az aesthetikai nevés a középiskolában (első közlemény). — Vegyesek.

*

Zeitschrift für das Realschulwesen. Herausgegeben und redigiert von *Emanuel Ceuber, Adolf Bechtel* und *Moritz Glöser*. Wien, 1909. XXXIV. Jahrgang.

Harmadik füzet (március): *Dr. Wilhelm Neumann*, Francia nyelvsziget. — *Dr. Franz Sobalik*, A földrajzi és történelmi oktatás mélyítése néma térképek alkalmazása útján. — *P. v. Schaewen*, Fermat egyik problémája. — Iskolai hírek. — Könyvek, folyóiratok, programmok.

*

Frauenbildung. Zeitschrift für die gesamten Interessen des weiblichen Unterrichtswesen. Herausgegeben von *Prof. Dr. J. Wychgram*. Teubner, 1909. VIII. Jahrgang.

Harmadik füzet (március): *E. Heyn*, A vallásoktatás új tanszerve. — *Elisabeth Rolffs*, A nők művészi tanulmányához. — *Alexis Holtaender*, Az énektanítás a reformban. — *Rudolf Tiemann*, A matematikai oktatása kottbusi Augusta-iskolában. — *Ch. v. Jüchen*, Gondolatok a sajtóban megnyilatkozó különféle bangokról. — *Martha Strinz*, Latin tanítás a nevelőintézet hat éves tanfolyamában és a nők számára tartott négy éves gimnaziális tanfolyamokon. — *Dr. Georg Rosenthal*, A latin nyelv nevelő értékéről. — *Elsbeth Krukenberg*, A nő mint nyilvános felső leányiskolák vezetője. — *Margarete Martus*, A kézimunka-oktatás élénkítése céljából szervezett bizottság. — Ismertetés. — Közlemények.

*

Pädagogische Blätter für Lehrerbildung und Lehrerbildungsanstalten. Begründet von *Dr. C. Kehr*, herausgegeben von *Karl Muthesius*. Gotha, 1909. XXXVIII. Band.

Harmadik füzet (március): *Voigt*, A nevelési ideál Fichtenél a «Reden an die deutsche Nation»-ban. — *Sieke*, A vallásoktatás a tanítóképzőben. — Közlemények: Tervezet a tanítóképzőintézetek német nyelvi tanítására. A porosz néptanító pályafutása. A bajor népiskolák tanító személyzetének továbbképzése. A szászországi tanítóképzéshez. A szász néptanítók tanulási joga. — A müncheni királyi tanítóképző-intézet. — Megjegyzések a jelen történetének a tanításához. — Kis közlemények. Ismertetések.

*

Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen. Herausgegeben von *B. Landsberg* und *B. Schmid*. Leipzig u. Berlin, 1909. I. Band.

Harmadik füzet (március): *Dr. J. P. Lotsy*, Charles Darwin és a darwinizmus jelenlegi állása. — *Dr. Bastian Schmid*, Darwin és az iskola. — *H. Müller*, Állatok és növények tájszólásos megnevezése. — *Prof. Michelis*, Schmetterling im Winter. — *Dr. Th. Arldt*, A chemia elvei. — Ismertetések. — Gyűlési tudósítások. — Programmok és könyvek szemléje.

*

Revue internationale de l'Enseignement publié par la Société de l'Enseignement supérieur. Rédacteur en chef: *François Picavet*. Paris, 1909. XXIX. Année. Vol. LVII.

Harmadik szám (március): *E. Vigier*, A francia diákok az az Egyesült-Államokban. — *L. Leclère*, Levél Belgiumból. Kettős egyetemi jubileum, Bruxelles és Louvain. — *M. La Chapelle*, Egy rotterdami tanonciskola. — *Schoen*, A felsőfokú technikai oktatás Németországban. — A középkor időbeli határai a szabályzatok szerint (folytatás). — Tudósítás egy tanácskozásról. — Tanácskozás a francia egyetemek technikai oktatásáról: Dijon, Besançon (első közlemény). — Oktatási krónika. — Emlékezés. — Ismertetések. *

Revue Pédagogique. Publication Mensuelle. Paris 1909. Nouvelle série. Tome LIV.

Február 15.: *L. Dugas*, Montaigne paedagogiai rendszere. — *H. Goy*, Az élő nyelvek tanítóképzőinkben. — *Francis Charmes*, Renan és Berthelot. — *Édouard Petit*, Iskolák a szabadban. — *J. Delséries*, A varzy-i tanítóképző növendékeinek svájci kirándulása. A francia elemi oktatás krónikája. — *Joseph Roux*, A paedagogiai múzeumok és iskolai kiállítások külföldön. — Lapok és könyvek.

Március 15.: *Mme M. Janin*, Az erkölcsi nevelés kérdése a londoni kongresszuson. — *Mme J. Renauld*, Jegyzet az erkölcsi nevelés szelleméről. *J. Baudrillard*, Amerika módszerei az általános és a technikai nevelésben. — *E. Gourio*, A direkt módszerről. — *Charles Dejob*, Az elemi iskolák ösztöndíjasai Spanyolországban és Itáliában. — *C. Jeannot*, Az elemi oktatás állapota Romániában. — Lapok és könyvek.

*

Revue Universitaire. Secrétaire général: *Gustave Regnier*. Paris, 1909 XVIII. Année.

Harmadik füzet (március): *E. Mérimée*, Az 1908. évi tanár-vizsgálatok a spanyol és olasz nyelvből. — *A. Pinloche*, Jelentés a második francia szünidei gyermektelepről Németországban. — *Ludovic Meister*, A francin nyelvtanítása. — *André Fayolle*, A francia nyelvtanítása — *Gaston Varenne*, A paedagogiai muzeum tanácskozásaihoz. — *H. G.*, A történelem tanítása a leányiskolákban. — Levelezés — Az 1909. évi egyetemi vizsgálóbizottságok. — Könyvekről (történet). — *Jeanne P. Crouzet*, Ben Aben, Leányok középkutatása. — Havi krónika — Hírek. — Vizsgák és versenyek. *

L'Enseignement Secondaire. Organe de la Société pour l'étude des questions d'Enseignement secondaire. Vingt numéros par an XXXe année. Paris 1909.

Első szám: A «Conseil supérieur de l'Instruction publique» ülése. 1908 decemberében (Egy tanácstagtól). — *Ch. Bioche*, Appel egyik beszédéhez. — *Ch. H. B.*, A közoktatásügyi költségvetés a senatusban. — *Henri Bernès*, A «Commission centrale des bourses» szerepe és mun-

kája. — *M. B.*, Az akadémiai tanácskozások tevékenysége: A francia fogalmazás tanítása a montpellieri akadémiában. — Kisebb közlemények.

Második szám: *L. Druenes*, Az antik világ és mi. — *Massol*, A physika és chemia tanítása a lycéekben és collége-ekben. (Jelentés a montpellieri akadémiában) — *M. G. de Guer*, Tanácskozás az irodalmi tanítás mai állapotáról. — Krónika. — Ismertetések.

Harmadik szám: *H. Bernès*, Lévy-Wogue, A technikai tanításról. — *H. B.*, *Jacques Denis*, Elfelejtett lapok. A francia fogalmazás kérdéséhez. A francia tanítás válsága. Jegyzetek Lauson egy előadásáról. — *Darbon*, Az erkölcsstan tanítása a középiskolákban. (Jelentés a montpellieri akadémiában.) — Ismertetések. — Hírek.

Negyedik szám: A francia tanítás válsága. Rudler előadása. Tárnyalása. — *L'Hôpital*, A történelem középiskolai tanítása. (Első közlemény a montpellieri akadémia elé terjesztett jelentésből.) — Utasítások az élő nyelvek tanítására vonatkozólag. — Krónika. — Az élő nyelvek tanításának nemzetközi kongresszusa. — Ismertetés. — Hírek.

*

La Revue de l'Enseignement des Sciences. 3e Année. Paris 1909. (Évenként tíz füzetben jelenik meg.)

Első szám: A *Sainte-Laguë*, Gyakorlati számítások és számításbeli megközelítések. — *L. J. Simon*, A fajmelegék törvénye. — *Prof. Kleinen*, Tapasztalat a transversalis hullámok sebességére vonatkozólag. — *P. Chauvet*, A természettudományok gyakorlati tanítása. — *L. Desternes*, A francia tanítás válsága és a természettudományok. — A matematikai oktatás nemzetközi bizottsága, Előzetes jelentés a bizottság szervezéséről és munkásságának általános terve. — *H. Le Chatelier*, A technikai oktatás az egyetemi oktatással való összefüggésében. — Szerencsétlenségek az iskolában és a tanárok felelőssége. — Ismertetések.

*

The Journal of Education. A Monthly Record and Reirew Vol. 40. (New Series, 31) London 1909.

Első szám (január): «An Old Fogey», Jegyzetek a nevelésről 1908-ban. — *Amy Barter*, A diák irodalmi jegyzőkönyve. — *Ada F. Cossey*, Leányiskolák Svájcban. — Tervek. — Állandó rovatok.

Második szám (febrár): *P. Shaw Jeffrey*, Ingyenes helyek. — *J. L. Howson*, Játékok a nappali középiskolákban. — A «kor» (period) és a tanár. — *Arthur Gray Butler* mint nevelő. — *A. Caldecott*, filozófia az egyetemi nevelésben, különös tekintettel Londonra. — *R. M. Haig Brown*, Erkölcsi nevelés. — Az agyonszervezett leány. — Állandó rovatok.

Harmadik szám: (március): *Prof. S. Alexander*, Az értelem vezetése (első közlemény). — *T. E. Clark*, A művészet iskolai tanításának célja. — Angolországi tanítóegyesület (The Teachers Guild of Great Britain and Ireland). — *B. D. de Zoete*, Sir Thomas Browne. — *C. S. Bremner*, Sir Isaac Pitman. — A Celia esete. Állandó rovatok.

*

Education. Vol. XXIX.

Ötödik szám (január): *Walter H. Young*, A számtan tanítása. — *J. M. Greenwood*, Mennyi idő alatt végzik el a tanulók az elemi- és középiskolákat. — *Arthur Deerin Call*, Vázlatok a világ vezetőiről: V. Leonardo da Vinci: A renaissance egyetemes szelleme. — *Katharine A. Koch*, A német főnevek nemének elmélete, *Arthur S. Dewing*, Miért csökkent az érdeklődés a természetrajz iránt? — *H. S. Gray*, A fiú és a dohányzás megszokása. — *Maud Elma Kingsley*, Ismétlő kérdések Shakspeare Hamletjéhez. — Jegyzetek. — Ismertetések.

Hatodik szám (február): *Henry Lincoln Clapp*, Önkormányzat az elemi iskolákban. — *Frank O. Carpenter*, A kereskedelmi földrajz tanítása. — *Prof. Lillian V. Lambert*, Az angol tanítása. — *Albert H. Munsell*, A színérzék gyakorlottságának mérése. — *Dr. James Parton Hancy*, A rajz mint más kézügyességi tanítás segítője. — *Arthur Deerin Call*, Vázlatok a világ vezetőiről: VI., Abraham Lincoln: A XIX. századbeli Amerika államférfia. — *Maud Elma Kingsley*, Ismétlő kérdések Tennyson «The Princess» című költeményéhez. — Jegyzetek. Ismertetések.

*

Educational Review. Edited by Nicolas Murray Butler. Vol. XXXVII
Rahway, N. J. and New-York, 1909.

Első szám (január): *W. Lewis*, Dr. Friedrich Althoff. — *H. L. Terry*, Az új mozgalom a physika tanítása terén. — *Charles F. Thwing*, A Kelet felelete az amerikai college néhány problémájára. — *Edward O. Sixon*, Az amerikai középiskola szelleme. — *Grand Showerman*, Elmélkedés az együttnevelésről. — *J. Broene*, Nietzsche nevelési eszméi és eszményei. — *Edward L. Thorndike*, A férfi-tanítók számának befolyása a fiúknak nyilvános középiskolákba való beiratkozására. — *Nicholas Murray Butler*, A középiskolai physika-tanítás. — Ismertetések.

Második szám (február): *William H. Allen*, Iskolai értesítők mai állásukban. *Alexander Meiklejohn*, Az értelem gyakorlása nem képzelt dolog. — *James G. Croswell*, Az egyetlen szükséges dolog. — *Charles H. Johnston*, A különböző ipari-nevelésügyi mozgalmak társadalmi jelentősége. — *Mary Schenck Woolman*, Kereskedelmi iskolák és a művelődés. — *Rudolf Lehmann*, Friedrich Paulsen. — Apró közlemények. — Szemlék. — Jegyzetek.

*

School Sciences and Mathematics. Chas. H. Smith Editor. Chicago,
1909. Vol. IX.

Második szám (február): *L. C. Karpinski*, A nemzetközi középiskolai matematikai bizottság előzetes jelentése. — *Mabel Sykes*, A «Central Assciaton of Sciences and Mathematics Teachers» 1907. évi jelentése az algebra-ra vonatkozólag. — *H. R. Linville*, *E. A. Bedford*, *Martha F. Goddard*, *Elsie M. Kupfer*, *Lillian B. Sage* és *Benj C. Gruenberg*, A biologia gyakorlati haszna. — *Lynnds Jones*, Városi iskolák madártanulmányozó munkája a szabadban. — *Fredus N. Peters*, A gyakorlati chemia némely elemi

smerete. — *Joseph L. Coon*, Hogyan oldotta meg Wernes a valenciai problémáját? — *Joseph Morse*, Az évszakok. — Javaslatok a laboratoriumi munkára vonatkozólag. — *W. G. Whitman*, Fizikai tanfolyam lányok számára. — *E. J. Rendtorff*, Egyszerű készülék a göznyomás vizsgálatára. — *J. Harry Clo*, A fizika mint pædagogiai tárgy. — *Will C. Baker*, A hullámmozgás előadásához csatlakozó vetítések. — Értekezés a középiskolai fizika-tanítás céljáról és szervezetéről (R. A. Millikan és Lewis. B. Avery hozzászólása). — Szakirányú tanulmányok. — Gyűlési tudósítások. — Ismertetések.

Harmadik szám (március): *David Eugene Smith*, A matematika tanítása az Egyesült-Államok középiskoláiban. — *W. H. Williams*, Az algebrai bizottság jelentésének bírálata. — A közönséges logaritmusok kiszámítása az elemi fokon. — *T. L. Hawkinson*, Folyami halakra vonatkozó kirándulási feladatok középiskolai tanulók számára. — *Otis W. Caldwell*, *T. W. Galloway*, *H. W. Norris*, Azoknak az alapelveknek a vizsgálata, amelyeknek a középiskolai biológia-tanítás tervét meg kell határozniok. — *Robert M. Brown*, A föld görbületének bemutatása. — *E. B. Hutchins*, Hogyan lehet az elemi chemiai oktatást eredményesebbé tenni. — *Joseph L. Coon*, A valencia probléma (befejező közlemény). — *John F. Woodhull*, Hogyan fogja a közönség megoldani a mi természettudományi oktatásunk kérdéseit? — *Ira Remsen*, A természettudományi oktatás problémái. — *William E. Stark*, Pillantás a múltba és jövőbe. — *John Dewey*, A fizikai oktatás. — Speciális tárgyú tanulmányok. — Ismertetések.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1909. március hó 20-án.

Jelen vannak: dr. *Fináczy Ernő* elnöklése mellett *Barton Imre*, *Bozóky Endre*, *Böngérfi János*, *Czike Imre*, *Ehmayer Berta*, *Ember Sándor*, *Erődy Béla*, *Gábel Gyula*, *Havass Gyula*, *Havass Irma*, *Imre Sándor*, *Ispánovics Sándor*, *Józsa Mihály*, *Kelemen Ignác*, *Kovács János*, *Lovass Ferenc*, *Málnai Mihály*, *Németh S. min. tanácsos*, *Pauler Ákos*, *Sajó Sándor*, *Sebestyénné Stetina Ilona*, *Somogyi Géza*, *Sretvizer Lajos*, *Székely György*, *Szikkás Adolf*, *Weszely Ödön*, *Trájtler Károly*, utóbbi mint jegyző. Ezekon kívül vendégek nagy számban.

Elnök megnyitja az ülést és felhívja az első felolvasót előadásának megtartására.

I. *Somogyi Géza*: «Az amerikai nevelés gyakorlati iránya.» (A Mosely-bizottság új jelentése alapján) cím alatt felolvassa értekezését.

Elnök a Társaság nevében köszönetet mond az előadónak.

II. *Gábel Gyula* bemutatja írva-olvasási módszerét.

Az előadásokhoz vita nem fűződött.